

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อการพัฒนาการทางภาษา
ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย

นางสาวอมรรัตน์ ใจแสน

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา 1005811 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์กรุงเทพมหานคร)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อการพัฒนาการทางภาษา
ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย

นางสาวอมรรัตน์ ใจแสน

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา 1005811 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์กรุงเทพมหานคร)
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

การจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือที่มีผลต่อการพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้วิจัย นางสาวอมรรัตน์ ใจแสน
ปีที่ทำวิจัย 2561

บทนำ

การพูดเป็นรูปแบบหนึ่งของภาษา ที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อความหมาย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ทัศนคติ ความสามารถทางสติปัญญา และการปรับตัวเข้ากับสังคม การพูดจึงเป็นวิธีสื่อความหมายที่ใช้มากที่สุด และยังเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการสื่อสารและสื่อความหมายอีกด้วย ภาษาพูดเป็นภาษาพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาอ่านและภาษาเขียน และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. 2543:35) ดังนั้น การพูดจึงเป็นความสามารถทางภาษาที่สำคัญที่ควรส่งเสริมให้แก่เด็กปฐมวัย เด็กที่มีพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูดที่เร็วจะมีการสื่อสารได้ดีกว่าเด็กที่มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดช้า การพูดยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอื่นๆ ความสามารถในการพูดสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเปรียบเสมือนกุญแจเปิดทางไปสู่พัฒนาการด้านต่างๆ อีกด้วย การส่งเสริมการพูดให้กับเด็กปฐมวัยมีหลายวิธี เช่น การร้องเพลง การเล่นบทบาทสมมติ ฯลฯ แต่ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้หนังสือนิทานในการส่งเสริมทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะธรรมชาติของเด็กปฐมวัยจะชอบฟังนิทานที่มีรูปภาพประกอบจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากกรู้อยากเห็น โดยใช้ภาษาพูดสนทนาสื่อสารกับครูเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากพูดทุกวันจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น

การเล่นนิทานจึงเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด ที่ครูสามารถนำมาจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย และเมื่อเด็กปฐมวัยได้ฟังนิทานประกอบหุ่นมือที่ครูเล่า นั้น เด็กจะสามารถจินตนาการ จดจำเรื่องราว และยังได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ ที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยได้มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดเพิ่มมากขึ้นด้วย

การเล่นนิทานประกอบสื่อโดยใช้หุ่นมือ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้มาก เด็กจะฟังนิทานอย่างสนุกสนานและจดจำได้ง่าย (เกสินี โชติกเสถียร. 2524:9) การนำหุ่นมือมาเล่าประกอบนิทานนั้นมีหลายแบบ เช่น หุ่นถุงกระดาษ หุ่นถุงมือ หุ่นถุงเท้า หุ่นนิ้วมือ ถึงแม้จะมีผู้นำหุ่นมือแต่ละแบบไปใช้ประกอบการเล่นนิทานกันอย่างแพร่หลาย แต่งานวิจัยที่นำหุ่นหลายแบบมาใช้ประกอบการเล่นนิทานในเรื่องเดียวกันยังมีน้อยมาก

ประโยชน์ของหุ่นมือและนิทานที่ใช้ในการเรียนการสอน ช่วยให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สามารถจดจำเนื้อหา แนวคิด ส่งเสริมการใช้ภาษาให้กับเด็กและสิ่งสำคัญ คือช่วยปรับพฤติกรรม ที่เป็นปัญหา เช่น เด็กที่มีปัญหาในการออกเสียงการฟัง การพูด (ศรีนทิพย์ รักษาสัตย์, 2528) นอกจากนั้นหุ่นมือและนิทานที่ครู ใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สามารถทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ช่วยเสริมเด็ก เกิดแรง จูงใจในการเรียนให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลาย ความเครียดสร้างเสริมจินตนาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมช่วย พัฒนาเด็กทางคุณลักษณะชีวิตพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาความรู้สติปัญญา ทักษะความสามารถทางภาษาของเด็กและช่วยประหยัด เวลาในการสอน นอกจากนั้นการนำหุ่นมือและนิทานมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับปฐมวัยเพื่อพัฒนา ความพร้อมทักษะ ด้านการฟัง การพูด คุณลักษณะพิเศษ ของ หุ่นมือและนิทาน คือ หุ่นมีมิติสามารถทำเลียนแบบของจริงได้ทำให้ เด็กสนใจและซุกซน ให้ร่วม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยความ สนุกสนาน เมื่อนำหุ่นประเภทต่างๆ มาประกอบการเล่านิทานหุ่น จึงเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอด สิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ได้ชัดเจนเป็นอย่างดี(Helen Bee, 1975) และนอกจากนี้หุ่น ยัง เป็นสื่อในการเรียนการสอน ที่มีบทบาทสำคัญต่อเด็กในระดับ ปฐมวัยเป็นอย่างมาก ประกอบกับนิทาน คือ ความชอบของเด็ก ได้ให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดสร้างเสริม จินตนาการส่งเสริม คุณธรรมช่วยพัฒนาเด็กทางคุณลักษณะชีวิต พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาความรู้สติปัญญา ทักษะและความสามารถ ทางภาษาของเด็ก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการพูดของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษา ด้านการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ และหลังจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบหุ่นมือนั้น เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบ หุ่นมือหรือไม่ และเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสำหรับ ครูต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพัฒนาการทางภาษาการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานประกอบหุ่นมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการ เล่านิทานประกอบหุ่นมือ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย อายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองปรือ จังหวัด ชลบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย อายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลที่ 2 ภาค เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยเลือกเด็กทดลองจากการทดสอบ จำนวน 10 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 30 คน

2. ด้านตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

- ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ
- ตัวแปรตาม คือ พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย
 - การเรียนรู้คำศัพท์
 - การพูดเป็นประโยค
 - การพูดเป็นเรื่องราว

3. ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้ดำเนินการในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ผัก ผลไม้ สารที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัว เด็ก ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ 2 สัปดาห์ๆ ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที ระหว่างเวลา 09.00 น. ถึง 09.30 น. ในวัน จันทร์ อังคาร และพุธ รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

1.เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย อายุ 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง รวม 30 คน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองปรือ จังหวัดชลบุรี

2.นิทานประกอบหุ่นมือ หมายถึง เรื่องราวที่ให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนานและผ่อนคลาย ความเครียด สร้างเสริมจินตนาการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม กระชับความสัมพันธ์ในครอบครัว สะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีตในหลายๆ ด้าน ช่วยพัฒนาเด็กทางคุณลักษณะชีวิต พัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก พัฒนาด้านความรู้และสติปัญญา ทักษะ และความสามารถทางภาษา

3.พัฒนาการทางภาษาด้านการพูด หมายถึง ความสามารถทางภาษาด้านการพูดของเด็กในการใช้ภาษาในการอธิบาย ซึ่งพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด สามารถวัดได้ดังนี้

- การเรียนรู้คำศัพท์ โดยประเมินความสามารถทางภาษาด้านการพูด การจดจำคำศัพท์ และการพูดอย่างชัดเจน ซึ่งเด็กสามารถพูดคำศัพท์ได้อย่างน้อย 3 ใน 4 คำ และสามารถจดจำคำศัพท์ได้ถูกต้อง 3 ใน 4 คำ
- การพูดเป็นประโยค โดยประเมินความสามารถทางภาษาด้านการพูด การพูดอย่างชัดเจน และการเล่าใจความสำคัญ ซึ่งเด็กสามารถเล่าเป็นประโยคอย่างน้อย 3 ใน 4 ประโยคอย่างชัดเจน
- การพูดเป็นเรื่องราว โดยประเมินความสามารถทางภาษาด้านการพูด การพูดอย่างชัดเจน ซึ่งเด็กสามารถสนทนาและถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างเข้าใจ และสามารถอธิบาย จับใจความจากนิทานประกอบหุ่นมือได้อย่างชัดเจน

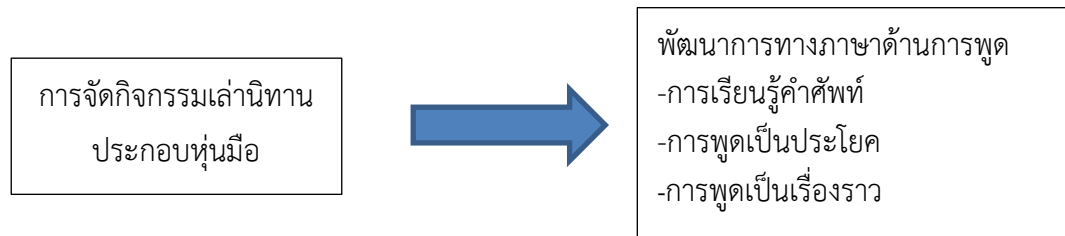
กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย พัฒนามาจาก ทฤษฎี/ แนวคิดที่ว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เกิดขึ้นในวัยก่อนปฐมวัยนี้ จะเป็น รากฐานให้แก่พัฒนาการทางด้านปัญญาในระดับต่อ ๆ ไปและในการพัฒนาประชากรประเทศควร เริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เพราะเด็กพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญาสังคม บุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการพัฒนาขั้นต่อ ๆ ไป ของ เพียเจต์ (Piaget)

นิทานเป็นสื่อการสอนที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเพราะการเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้ วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากทำตามและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรม ที่พึงปรารถนา นิทานสามารถทำให้เด็กคล้อยตามเนื้อหาที่ครูเล่า การได้มีปฏิสัมพันธ์ ทางภาษาจากการได้ฟัง ได้ตอบโต้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้เด็กพัฒนาภาษาได้อย่างดี (กุดันติ ผลาชีวะ, 2551: 219) กระบวนการเรียนรู้ที่นำนิทานเข้ามาเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้ในสาระต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การนำข้อคิดในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ได้รับจากนิทานสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง ผู้เรียนมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ, การที่ครูหรือผู้ใหญ่ได้ใกล้ชิดเด็กโดยการเล่านิทานหรือเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เข้าใจเด็กได้ดี ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดี ตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของ ช่วยขัดเขยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กในชนบทให้มีความเท่าเทียมกับเด็กในเมือง เสริมสร้าง พัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการแก่เด็ก การเล่านิทานเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะเด็ก เป็นวัยที่ชอบฟังนิทานเป็นอย่างยิ่ง วิธีการเล่านิทานมาใช้เพื่อเกิดประโยชน์สามารถนำ ปลูกฝัง ให้เป็นเด็กช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต ขณะเล่านิทานให้ลูกฟังลูกอาจจะไม่เข้าใจข้อความหรือศัพท์บางคำ ลูกก็อาจจะถามหรือให้เล่าพฤติกรรมเช่นนี้จะ

ทำให้เด็กเป็นคนที่กล้าแสดงออก ทำให้เด็กเข้าใจสิ่งต่างๆ รอบตัวมากขึ้นไป ผูกมัดทักษะทางภาษา เช่น การพูด การอ่าน การเขียน เป็นการฝึกทักษะทางด้านการอ่าน ช่วยให้เด็กรักการอ่านทำให้ มีความฉลาดทางปัญญา และ ความฉลาดทางอารมณ์ (กรมวิชาการ, 2543: 98, 143)

การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ พัฒนาการทาง ภาษาด้านการพูดโดยใช้หุ่นเป็นสื่อประกอบการเล่าเรื่องราวตามจินตนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทาง ภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัย แสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตโดยใช้แบบวัด พัฒนาการทาง ภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 10 คน ผู้วิจัย ออกแบบการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัย (Research Design) แบบกลุ่มเดียวมีการวัดก่อน-หลัง (One Group Pre Test-Post Test Design)

เครื่องมือวิจัย ได้แก่

- 1.นิทานประกอบหุ่นมือ จำนวน 3 เรื่อง
- 2.แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบหุ่นมือ จำนวน 3 เรื่อง
- 3.แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

1.แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบหุ่นมือขั้นตอนในการสร้างแผน คือ ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ, ศึกษาแผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาล, ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ และเทคนิค การสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แล้วทำการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ โดยเลือกเล่านิทานที่ มีคำศัพท์ง่าย ๆ และเหมาะสมกับแผนการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยอายุ 4 ปี หลังจากนั้นนำแผนการจัดกิจกรรม เล่านิทานประกอบหุ่นมือเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 5 ท่าน ทำการสังเคราะห์ความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา แล้วนำแผนการจัดกิจกรรมเล่า นิทานประกอบหุ่นมือ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น อนุบาล 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพ ของแผนการจัดกิจกรรม หลังจากหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมแล้ว ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดกิจกรรมเล่า นิทานประกอบหุ่นมือไปทำเป็นแผนการเรียนรู้ฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

2.แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัย

ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความสามารถทางการพูด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบวัดความสามารถทางการพูด หลังจากนั้นสร้างแบบวัดความสามารถทางการพูด ประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการรู้คำศัพท์

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การพูดเป็นประโยค และ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเป็นเรื่องราว

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเบื้องต้น

นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดและคู่มือดำเนินการวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามข้อคำถาม และให้สอดคล้องทางพฤติกรรม จำนวน 5 ท่าน หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความสามารถทางการพูด โดยนำแบบวัดความสามารถทางการพูดไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์แล้ว เลือกข้อที่มีค่า (IOC) มากกว่าหรือ เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป นำแบบวัดความสามารถทางการพูดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลอง ใช้ (Try out) กับเด็กอนุบาล 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยทำการสังเกต และบันทึกการสังเกตแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด เพื่อศึกษาความชัดเจน และหาคุณภาพของแบบ แบบวัดความสามารถทางการพูดนำแบบวัดความสามารถทางการพูดที่ผ่านการทดลองใช้มาตรวจให้ คะแนนตามกฎเกณฑ์การให้คะแนนวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยหาค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนน รวมข้ออื่นๆ ที่เหลือ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ได้ค่าเท่ากับ .875 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิจัยได้จัดทำเป็นแบบวัดความสามารถทางการพูดฉบับสมบูรณ์ และจัดทำคู่มือแบบวัดความสามารถทางการพูด

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยมีขั้นตอนการ ทดลองดังนี้

1.ทำการทดสอบกลุ่มทดลองทั้งหมดก่อนดำเนินการทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบวัด พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.ดำเนินการทดลองโดยกลุ่มทดลองจะได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่นมือ ในช่วงกิจกรรมก่อนเรียนเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ๆ ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที ระหว่างเวลา 09.00 น. ถึง 09.30 น. ในวัน จันทร์ อังคาร และพุธ รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง

3. หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) กับกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัยฉบับเดียวกันกับแบบวัดที่ใช้ก่อนการ ทดลอง แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. นำคะแนนที่ได้จากการวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กปฐมวัยมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะเวลาการเก็บข้อมูล คือ 2 สัปดาห์ๆ ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที ระหว่างเวลา 09.00 น. ถึง 09.30 น. ในวัน จันทร์ อังคาร และพุธ รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี ดังนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กก่อนและหลังการทดลองหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็ก ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้วิธีการทางสถิติ $t - \text{test for Dependent Sample}$

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ $t - \text{test for Dependent Sample}$

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ

พัฒนาการทางภาษา ด้านการพูด	กลุ่มเป้าหมาย	ก่อน		หลัง		ผลต่าง
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1.การเรียนรู้คำศัพท์	10	2.10	0.57	2.90	0.32	0.80
2.การพูดเป็นประโยค	10	1.50	0.53	2.40	0.52	0.90
3.การพูดเป็นเรื่องราว	10	1.90	0.32	2.70	0.48	0.80

จากตาราง 1 พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมกล่านิทานประกอบหุ่นมือ มีความสามารถทางภาษาด้านการพูดสูงขึ้นทั้ง 4 ด้าน โดยมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดเป็นประโยคสูงขึ้นไปมากที่สุด คือ สูงขึ้น 0.90 รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้คำศัพท์ และด้านพูดเป็นเรื่องราว คือ 0.80 และด้านการตอบคำถาม คือ 0.70

ตาราง 2 การเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ

พัฒนาการทางภาษา ด้านการพูด	กลุ่มเป้าหมาย	ก่อน		หลัง		ผลต่าง
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1.การเรียนรู้คำศัพท์	10	2.10	0.57	2.90	0.32	0.80
2.การพูดเป็นประโยค	10	1.50	0.53	2.40	0.52	0.90
3.การพูดเป็นเรื่องราว	10	1.90	0.32	2.70	0.48	0.80

จากตาราง 2 พบว่า เด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดหลังการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบหุ่นมือสูงขึ้นทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ เด็กหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยรวมสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการพูดเลียนแบบบทสนทนาของตัวละครตามเนื้อเรื่อง และมีการสอดแทรกคำถามจากครู เพื่อให้เด็กได้คิดและตอบคำถามตามความรู้สึกของตนเอง ก่อนการจัดกิจกรรมเด็กมีความเขินอายไม่ค่อยกล้าพูดกลัวตอบผิดหรือตอบเป็นเพียงประโยคสั้นๆ แต่ไม่เก็บรายละเอียดไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อเด็กได้รับการกระตุ้นจากครูด้วยการป้อนคำถาม ได้รับกำลังใจจากเพื่อนในการช่วยนึกคิดแก้ไขปัญหาตามเนื้อเรื่องของนิทานที่ได้ฟังจึงส่งผลให้หลังการจัดกิจกรรมเด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสูงขึ้น เพราะขณะจัดกิจกรรมเด็กได้พูดบทบาทของตัวละครตามเนื้อเรื่องที่ครูเล่า ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ เด็กจึงมีความมั่นใจในการตอบคำถามมากขึ้น

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสูงขึ้นทุกด้าน ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยมีระดับพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด หลังจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือเพิ่มสูงขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสูงขึ้นทุกด้าน

การสะท้อนผลการเรียนรู้

ความคิดเห็นของครู/ บทเรียนที่ผู้เรียน ครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เรียนรู้จากกระบวนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดและเปรียบเทียบ พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ซึ่งสามารถอภิปราย ผลการวิจัยได้ดังนี้ เด็กหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ มี พัฒนาการทางภาษาด้านการพูดโดยรวมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กหลังได้รับการจัด กิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า กิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยมีการพูดเลียนแบบ บทสนทนาของตัวละครตามเนื้อเรื่อง และมีการสอดแทรกคำถามจากครู เพื่อให้เด็กได้คิดและตอบคำถามตามความรู้สึกของตนเอง ก่อนการจัดกิจกรรมเด็กมีความเขินอายไม่ค่อยกล้าพูดกลัวตอบผิดหรือตอบเป็นเพียงประโยคสั้นๆ แต่ไม่เก็บรายละเอียดไม่สามารถลำดับเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อ เด็กได้รับการกระตุ้นจากครูด้วยการป้อนคำถาม ได้รับกำลังใจจากเพื่อนในการช่วยนึกคิดแก้ไข ปัญหาตามเนื้อเรื่องของนิทานที่ได้ฟังจึงส่งผลให้หลังการจัดกิจกรรมเด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้าน การพูดสูงขึ้น เพราะขณะจัดกิจกรรมเด็กได้พูดบทบาทของตัวละครตามเนื้อเรื่องที่ครูเล่า ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ เด็กจึงมีความมั่นใจในการตอบคำถามมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การวิจัยครั้งนี้เปิดโอกาสให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการพูดตามจินตนาการของตนเอง ซึ่งช่วยฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในขณะทำกิจกรรม ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมครูควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่าเรื่อง และกำหนดบทบาทของตัวละครเองว่า ถ้าเด็กเป็นตัวละครตัวนั้นเขาจะอย่างไร เพื่อที่เด็กจะได้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
2. ในการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ควรมีการจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
3. เมื่อเด็กออกมาเล่านิทานหรือแสดงความคิดเห็นครูและเพื่อนๆ ควรให้การสนับสนุน และชื่นชมเด็ก เพื่อที่เด็กจะได้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
4. ควรมีการศึกษาความสามารถทางการพูดการฟังการอ่านและการเขียนไปพร้อมๆกัน โดยใช้หุ่นมือเป็นสื่อประกอบการเล่าเรื่อง ที่มีรูปแบบและสีสันน่าสนใจมาเป็นตัวเราให้เด็กกล้าพูด กล้า แสดงออก
5. ควรมีการจัดกิจกรรม และวัดพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของเด็กที่ได้รับการจัด กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือในหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สถาน ศึกษา ระดับชั้นปฐมวัย ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการ สถานรับเลี้ยงเด็ก หรือตามโรงพยาบาลเด็ก เป็นต้น
6. ควรมีการศึกษาและวิจัยการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือสำหรับเด็ก ที่มีต่อตัวแปร ตามอื่นๆ เช่น การแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การรอคอย ความมีระเบียบ วินัย ความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น

รายการอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ . (2551) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บুকส์.
- ณัฐวดี ศิลากรณ์. (2556).ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานประกอบหุ่น. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงสมร ศรีไสคำ. (2552). ผลของกิจกรรมการเล่นิทานที่บ้านที่มีต่อการพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดของนักเรียนชั้นอนุบาล 2. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(หลักสูตรและการสอน).มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นงลักษณ์ รักพงษ์, ดวงพร ธรรมะ. (2561).การพัฒนาหุ่นมือและกิจกรรมเพื่อสร้างความพร้อมด้านการฟังและการพูดของนักเรียนระดับปฐมวัย.วารสารวิจัยรำไพพรรณี ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2561
- คันสนี่ ฉัตรคุปต์. (2542). สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร.กรุงเทพฯ.โรงพิมพ์คุรุสภา.
- हररषषष ढषणुऐऐऐ. (2548). ผลของการเล่นิทานที่มีต่อการพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ศ.ศ.ม (ศิลปศาสตร์).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

ตัวอย่างภาพขณะดำเนินการกิจกรรมการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสอนกิจกรรมการเล่นทานประกอบหุ่นมือ

เด็กๆ ร่วมกันเล่นทานประกอบหุ่นมือ

ภาคผนวก

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบหุ่น

จุดประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีทักษะทางการพูด
 - การรู้คำศัพท์
 - การพูดเป็นประโยค
 - การพูดเป็นเรื่องราว
2. เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทานประกอบหุ่น
3. เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออก

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. สนทนาร่วมกันถึงเรื่องที่จะเรียนโดยใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นเด็ก

ขั้นสอน

2. เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม
 - 2.1 ครูเล่านิทานไม่จบเรื่องให้เด็กฟัง สาธิตการใช้อุปกรณ์ประกอบหุ่น และแบ่งกลุ่มให้แต่งนิทาน จากนั้นออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน
 - 2.2 เมื่อเล่าเสร็จ เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย
3. ครูเล่านิทานไม่จบเรื่องให้เด็กฟัง ในระหว่างที่เล่ากระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาพูดโดยเน้นการพูดคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง พูดเป็นประโยค และพูดเป็นเรื่องราว
4. แบ่งกลุ่มเด็กให้ดำเนินการเล่านิทานต่อจากครู โดยใช้อุปกรณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้ประกอบการเล่านิทาน และเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดได้ถาม

ขั้นสรุป

5. เด็กและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาในนิทาน ว่า มีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

สื่อ/อุปกรณ์

หุ่นมีรูปร่างต่างๆ

การประเมินผล

1. สังเกตความสามารถในการพูด ตอบคำถาม
2. สังเกตความสนใจร่วมกิจกรรม